

De waarde van jeugdwelzijnswerk

Samenvatting

Deze flyer is een samenvatting van de publicatie *De waarde van jeugdwelzijnswerk. Een werkveldbeschrijving van het kinder-, tiener- en jongerenwerk* (Nederlands Jeugdinstituut, 2011). De publicatie is het resultaat van de kenniskring *Pedagogische Versterking Jeugdwelzijnswerk* van het Nederlands Jeugdinstituut.

De werkveldbeschrijving is een momentopname en beperkt zich tot het beroepsmatige jeugdwelzijnswerk. We realiseren ons dat jeugdwelzijnswerk breder is.

De volledige publicatie is te downloaden via www.nji.nl/publicaties.

Met het jeugdwelzijnswerk:

- Beschikken gemeenten over een laagdrempelige en preventieve voorziening voor jeugdigen. Een jeugdvoorziening die een krachtige Wmo-partner is op het gebied van burgerschapsontwikkeling, sociale activering, signalering en verwijzing. Door de focus op ontwikkelingsstimulering zal de druk op jeugdhulpverlening en politie afnemen.
- Zijn er voor kinderen, tieners en jongeren - naast het gezin, school en werk - opvoeders die (al dan niet met speciale programma's) begeleiding bieden bij hoe de samenleving werkt en hoe zij met hun kwaliteiten een bijdrage kunnen leveren aan die samenleving en hun invloed daarop kunnen aanwenden. Begeleiders die hen leren hoe zij zelf initiatieven kunnen ontwikkelen en daarmee hun eigen kracht en oplossend vermogen kunnen versterken. Of die hen adviseren en begeleiden bij het ontwikkelen van hun talenten. Waardering voor die talenten is belangrijk voor hun eigenwaarde en de binding aan de samenleving.
- Kunnen specifieke groepen, bijvoorbeeld meisjes/meiden, kansarme jeugd, jeugd die de straatcultuur omarmd heeft, of mentaal kwetsbare jeugd bereikt worden zodat ook zij zich redden en erbij gaan/kunnen horen.
- Hebben kinderen, tieners en jongeren een plek waar zij onder begeleiding ongedwongen en veilig in hun vrije tijd samen kunnen zijn en hoeven zij hun toevlucht niet tot de straat te nemen, waar zij steeds minder getolereerd worden.
- Is het mogelijk dat het contact tussen volwassenen en jeugdigen (al dan niet met speciale programma's of werkwijzen) (beter) tot stand komt.
- Is het mogelijk dat het contact tussen kansrijke en kansarme (jeugdige) burgers (beter) tot stand komt en wordt er aan sociale cohesie daadwerkelijk vorm gegeven.
- Raken minder jeugdigen en jongvolwassenen in een sociaal isolement, omdat zij de dynamiek van de complexe samenleving beter aankunnen en een groter sociaal netwerk hebben opgebouwd.
- Wordt er uitvoering gegeven aan internationale verdragen voor de rechten van het kind: het recht op actief burgerschap en participatie.

Waarom dient het jeugdwerk?

Jeugdwerk dragers dragen bij aan opvoeding van kinderen, tieners en jongeren tot actief burgerschap en participatie.

Daarmee dragen zij bij aan het maatschappelijk doel: iedereen doet mee en niemand valt buiten de boot. Zij helpen kinderen, tieners en jongeren bij het opgroeien en volwassen worden in onze samenleving.

Wie zijn jeugdwerk dragers?

Jeugdwerk dragers zijn sociale professionals die met inzet van vrijwilligers kinderen, tieners en jongeren in de leeftijd van ± 6-23 jaar in de vrije tijd - en ook samen met scholen na of onder schooltijd - begeleiden/coachen bij het ontwikkelen van actief burgerschap en participatie en talent.

Zij zijn partners in de opvoeding. Zij werken (voornamelijk) in het publieke domein samen met andere jeugdvoorzieningen. Zij spelen aanvullend op ouders en het onderwijs een eigen en specifieke rol in het ontwikkelingsproces van kinderen, tieners en jongeren. Binding met andere buurt-/wijk-/dorps-/stadsgenoten is nodig om burgerschap te oefenen. Die binding ontstaat door de geïndividualiseerde samenleving steeds minder vanzelf. Jeugdwerk dragers helpen positieve contacten met andere burgers mogelijk te maken. Dat kunnen zij als geen ander, omdat zij de buurt van jong tot oud kennen.

Wat doen jeugdwerk dragers?

Jeugdwerk dragers leveren een bijdrage aan ontwikkelingskansen van de jeugd in verschillende leeftijdsstadia en leefdomeinen. Dat doen zij in de vorm van:

- *ontspanning*
- *vorming en educatie*
- *community building*
- *informatie en advies*
- *hulpverlening.*

Jeugdwerk dragers bieden opvoedondersteuning die gericht is op de 'normale' en op de leeftijd

afgestemde ontwikkeling en opvoeding van kinderen, tieners en jongeren. Als er iets aan de hand is met het kind, de tiener of de jongere waardoor er meer specialistische hulp nodig is, wordt er een appèl gedaan of doorverwezen naar het CJG of de jeugdhulpverlening.

Waar gebeurt het jeugdwerk?

Jeugdwerk dragers werken:

- *in een jongerencentrum, brede werksorganisatie, in een (brede) school, sporthal en in de openbare ruimte.*
- *ambulant/outreaching, door naar de jeugd op straat, in het winkelcentrum, in het park toe te gaan. Ook komen zij met jongeren via social media in contact.*

Door zelf op zoek te gaan en contact te maken bereiken zij een goede afspiegeling en ook kwetsbare jeugd die uit zichzelf niet zo gauw bij hen zal aankloppen.

Hoe gaan jeugdwerk dragers te werk?

- *Het jeugdwerk kent vele verschijningsvormen en hanteert verschillende methodieken, al naar gelang de vraag vanuit kinderen, tieners en jongeren, hun omgeving en de visie van de instelling van waaruit/ met wie zij samenwerken.*
- *Het jeugdwerk wordt lokaal verschillend vormgegeven en volgt de accentverschuivingen van het lokale jeugdbeleid: specifieke groepen of alle jeugd; vooral zelfstandig of louter in samenwerking met anderen, zoals het onderwijs, sport en zorg.*
- *Jeugdwerk dragers zorgen vanuit een heldere visie op spelen, leren en ontwikkelen voor een veilige stimulerende ontwikkelingsomgeving: het liefst werkelijkheidsnabij en met bewoners uit de buurt.*
- *Jeugdwerk dragers ondersteunen kinderen, tieners en jongeren bij het opbouwen van netwerken in de wereld. Zij verbinden kansarme en kansrijke (jonge) burgers.*

- *Jeugdwelzijnswerkers benoemen samen met kinderen, tieners en jongeren positieve ontwikkelingsdoelen/ doelen voor talentontwikkeling.*

Onderdeel van hun beroepspraktijk is contact maken; motiveren om aan hun activiteiten mee te doen; activeren om zelf plannen te bedenken en uit te voeren; signaleren als jeugdigen een specifieke vorm van hulp nodig hebben en hen hier naartoe leiden, begeleiden van talentontwikkeling (vormt de aanleiding om ook sociale competenties te oefenen).

- *Jeugdwelzijnswerkers zorgen als buurtpedagogen voor een goede balans tussen grenzen stellen en ruimte bieden/verantwoordelijkheid geven; aanpassende en kritische participatie; corrigeren en feedback geven/reflecteren; oplossen voor en zelf problemen laten oplossen; activiteiten organiseren en zelf laten organiseren.*
- *Jeugdwelzijnswerkers handelen in de lijn van Welzijn Nieuwe Stijl*
Hun handelen is activerend en gericht op eigen kracht, dus zij begeleiden coachend en voorwaardenschepend. Zij richten zich op de versterking van de eigen kracht: empowerment. Met als beoogd resultaat sociale participatie (burgerkracht). Burgerkracht is voor de jeugd meer dan meedoen. Er is pas sprake van burgerkracht als jeugdigen zich daarbij welbevinden en zelf ook invloed kunnen uitoefenen.

Met wie doen zij dat?

Jeugdwelzijnswerkers werken in een dynamisch veld dat continu in verandering is en waaraan zij zich aanpassen. Vanwege hun sociaalpedagogische deskundigheid en hun grote veerkracht zijn zij de spin in het (pedagogische) jeugdnetwerk. Afhankelijk van het lokale beleid werken zij nauw en aanvullend samen met het onderwijs (brede school), sport- en spelverenigingen, kunst- en cultuurinstellingen, vrijwillig jeugdwerk (zoals scouting, speeltuinen), woningbouwcorporaties, Centra voor Jeugd en Gezin, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulpverlening, maatschappelijk werk en de politie.

Waarmee doen jeugdwelzijnswerkers dat?

Jeugdwelzijnswerkers werken vanuit vrijwillige deelname, vanuit de leefwereld van de jeugd en gebruiken een diversiteit aan werkwijzen, (beschreven) methoden en middelen (spel, kunst, sport, ICT, enzovoort) voor talentontwikkeling.
Doelen, doelgroep en de vraag van de doelgroep zijn leidend in de keuze van methodieken en werkwijzen.

Het Nederlands Jeugdinstituut is het landelijk kennisinstituut voor jeugd- en opvoedingsvraagstukken. Het werkerrein van het Nederlands Jeugdinstituut strekt zich uit van de jeugdgezondheidszorg, opvang, educatie en jeugd welzijn tot opvoedingsondersteuning, jeugdzorg en jeugdbescherming evenals aangrenzende werkvelden als onderwijs, justitie en internationale jongerenprojecten. Voor vragen of advies kunt u vrijblijvend contact met ons opnemen. Voor meer informatie: www.nji.nl.

© Nederlands Jeugdinstituut, 2011

Foto's: Joost Borsboom, Komimo